

اصول مدیریت

مسلم سلیمان پور

بہزاد قہرمانی

نشا فتاحی

۱۳۹۵

سرشناسه	:	سلیمانپور، مسلم، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	اصول مدیریت / مسلم سلیمانپور، بهزاد قهرمانی، رضا فتاحی.
مشخصات نشر	:	تهران : سخنوران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۳ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۸۳-۳۹۰-۶
وضعیت فهرست نویسی:	:	فیپا
موضوع	:	مدیریت
موضوع	:	Management
شناسه ای	:	قهرمانی، بهزاد، ۱۳۶۰ -
شناسه فزو	:	فتاحی، رضا، ۱۳۵۳ -
رده بندی کنگره	:	HD۳۷/ف۲س ۸۳۳ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	:	۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۳۹۰۵۶۷

نام کتاب :	.....	اصول مدیریت
نویسنده:.....	.....	مسلم سلیمانپور، بهزاد قهرمانی، رضا فتاحی
نوبت چاپ :.....	.....	اول - تابستان ۹۵
شمارگان.....	.....	۱۰۰۰ جلد
قیمت	.....	۱۵۰۰۰۰ ریال
شابک :	.....	۹۷۸-۶۰۰-۳۸۳-۳۹۰-۶
طراح جلد	.....	فریبا اکبری
ناشر ::	.....	انتشارات سخنوران
ویراستار ::	.....	ادی فراش زاده

آدرس دفتر انتشارات سخنوران: تهران - خیابان کارگر شمالی بعد از خیابان ادوارد برون -
 پلاک ۱۴۰۷ - طبقه اول   تلفن: ۰۹۱۸۳۷۷۵۳۳۴   وش

فهرست

۱ فصل اول	۱
۱-۱ نظریه‌های مدیریت	۲
۱-۲ فرآیندهای شکل‌گیری و رشد واحدهای بازرگانی-صنعتی	۲
۱-۳ اهمیت مدیریت	۲
۱-۴ سیر تکامل نظریه‌های سازمان و مدیریت	۲
۱-۴-۱ بخش اول	۲
۱-۴-۱-۱ بخش دوم: نظریه‌های رسمی سازمان و مدیریت	۴
۱-۴-۱-۲ بخش سوم: مکتب نئوکلاسیک - روابط انسانی	۹
۱-۴-۱-۳ بخش چهارم: مکتب ساختارگرایان	۹
۱-۴-۱-۴ بخش پنجم: نگرش اقتضائی	۱۰
۱-۴-۱-۵ بخش ششم: تصمیم‌گیری	۱۱
۱-۴-۱-۶ بخش هفتم: نظریه‌های مبتنی بر کارایی	۱۳
۱-۴-۱-۷ بخش هشتم: مکتب روابط انسانی یا رفتار سازمانی	۱۶
۱-۴-۱-۸ بخش نهم: سیستم اجتماعی - فنی کار	۲۵
۱-۴-۱-۹ بخش دهم: سازمان به‌عنوان سیستم	۲۶
۲ فصل دوم	۳۳

۱-۲ مفهوم و جایگاه خلاقیت و نوآوری.....	۳۴
۲-۲ تفاوت خلاقیت و نوآوری.....	۳۶
۲-۳ فرآیند خلاقیت و نوآوری.....	۳۸
۲-۴ تکنیک‌های خلاقیت و نوآوری.....	۳۹
۲-۵ شرایط ایجاد خلاقیت و نوآوری.....	۴۰
۱-۶ ویژگی‌های افراد خلاق و نوآور.....	۴۱
فصل سوم.....	۴۵
۳-۱ مقدمه.....	۴۶
۳-۲ تعریف مسئله.....	۴۶
۳-۳ فرآیند تصمیم‌گیری در سازمان‌ها.....	۴۷
۳-۴ عوامل تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری سازمانی.....	۴۹
۳-۵ فرآیند منطقی تصمیم‌گیری.....	۴۹
۳-۶ طبقه‌بندی تصمیم‌ها.....	۵۱
۳-۷ انواع تصمیمات از نظر پیچیدگی.....	۵۲
فصل چهارم.....	۵۳
۴-۱ برنامه‌ریزی.....	۵۴
۴-۲ تعاریف برنامه‌ریزی.....	۵۴

۵۵..... ۴-۳ خصوصیات برنامه‌ریزی

۵۶..... ۴-۴ تعریف برنامه

۵۷..... ۴-۵ انواع برنامه‌ریزی

۵۷..... ۴-۶ برنامه‌ریزی استراتژیک

۵۸..... ۴-۷ مزایای برنامه‌ریزی استراتژیک

۵۹..... ۴-۸ ویژگی‌های برنامه‌ریزی استراتژیک

۶۰..... ۴-۹ انواع برنامه‌ریزی

۶۰..... ۴-۹-۱ از جنبه ماهیت

۶۱..... ۴-۹-۲ از افق زمانی

۶۳..... ۵ فصل پنجم

Error! Bookmark not defined...... ۵-۱ سازمان

۶۴..... ۵-۲ هدف‌های ساختار سازمانی

۶۶..... ۵-۳ انواع نمودار

۶۶..... ۵-۴ فرآیند سازمان‌دهی

۷۵..... ۵-۵ سلسله‌مراتب

۷۶..... ۵-۶ زنجیره فرماندهی

۷۶..... ۵-۷ حیطه نظارت

۸-۵ هماهنگی.....	۸۳
۶ فصل ششم.....	۸۷
۶-۱ مدیریت بازاریابی.....	۸۸
۶-۲ تاریخچه مدیریت مالی.....	۹۰
۶-۳ تعاریف، مدیریت مالی.....	۹۱
۶-۴ مدیر مالی.....	۹۳
۶-۵ اجزاء مهارت های اساسی.....	۹۸
۶-۶ مدیریت لجستیک.....	۹۹
۶-۶-۱ لجستیک.....	۱۰۰
۶-۶-۲ منافع بکارگیری دانش لجستیک و مدیریت زنجیره تأمین.....	۱۰۱
۷ فصل هفتم.....	۱۰۳
۷-۱ تعاریف رهبری.....	۱۰۵
۷-۲ رهبری و مدیریت.....	۱۰۵
۷-۳ نفوذ رهبری.....	۱۰۶
۷-۴ منابع نفوذ رهبری.....	۱۰۷
۷-۵ شیوه‌های نفوذ رهبری.....	۱۰۸
۷-۶ عناصر رهبری.....	۱۱۰

۷-۷ موقعیت رهبری	۱۱۰
۷-۸ ویژگی‌های رهبری	۱۱۱
۷-۹ وظایف رهبری	۱۱۲
۷-۱۰ مدل‌های رهبری	۱۱۴
۷-۱۱ سبک‌های رهبری	۱۱۸
۷-۱۱-۱ Directive Leadership	۱۱۹
۷-۱۲ دودیدگاه نوین در رهبری	۱۲۲
۷-۱۳ تفاوت مدیریت و رهبری	۱۲۵
۸ فصل هشتم	۱۲۹
۸-۱ ماهیت ارتباطات	۱۳۰
۸-۲ روش‌های ارتباطات	۱۳۱
۸-۳ اهمیت ارتباطات	۱۳۱
۸-۴ فرا گرد ارتباطات	۱۳۲
۸-۵ پیام	۱۳۳
۸-۶ در ارتباطات چهره به چهره شما با دیگر آن	۱۳۵
۸-۷ انواع ارتباطات	۱۳۵
۸-۸ ارتباط میان افراد	۱۳۶

- ۸-۹ موانع ذاتی ارتباطات میان افراد..... ۱۳۷
- ۸-۱۰ روش‌های بهبود ارتباطات..... ۱۳۸
- ۸-۱۱ گوش شنوا زیر بنای مهارت ارتباطی..... ۱۴۰
- ۸-۱۲ تعریف شنود مؤثر..... ۱۴۲
- ۸-۱۳ مشارکت احساسی و فکری با دیگر آن..... ۱۴۴
- ۸-۱۴ نقش‌های مناسب..... ۱۴۵
- ۸-۱۵ ارتباطات، انجمنه..... ۱۴۵
- ۸-۱۶ فرا گرد ارتباطات، رغبانه..... ۱۴۶
- ۸-۱۷ سیستم‌های جلوه و ارتباطات..... ۱۴۷
- ۸-۱۸ برنامه‌ریزی ارتباط با خود و دیگران..... ۱۴۸
- ۸-۱۹ الگو گیری از فضیلت‌های انسانی..... ۱۴۹
- ۸-۲۰ فن آوری عملکرد بهینه..... ۱۵۰
- ۸-۲۱ قدرت حالت ذهنی آدمی..... ۱۵۰
- ۸-۲۲ ارتباطات در سازمان..... ۱۵۱
- ۸-۲۲-۱ تعریف ارتباطات سازمانی..... ۱۵۱
- ۸-۲۳ ویژگی‌های ارتباطات سازمانی..... ۱۵۱
- ۸-۲۴ تفاوت ارتباط سازمانی با انواع دیگر ارتباط..... ۱۵۲

۱۵۳.....	۸-۲۵ انگیزه و فایده‌ی ارتباط سازمانی
۱۵۴.....	۸-۲۶ انواع ارتباطات در سازمان دارای ساختار رسمی
۱۵۴.....	۸-۲۷ فرآیندهای ارتباطات سازمانی
۱۵۶.....	۸-۲۸ سبک‌های ارتباطی در سازمان
۱۵۷.....	۸-۲۹ انواع الگوهای ارتباطی از حیث انتقال اطلاعات
۱۵۸.....	۸-۳۰ باورهای هفتگانه
۱۵۸.....	۸-۳۰-۱ باور اول
۱۵۹.....	۸-۳۰-۲ باور دوم
۱۵۹.....	۸-۳۰-۳ باور سوم
۱۶۰.....	۸-۳۰-۴ باور چهارم
۱۶۱.....	۸-۳۰-۵ باور پنجم
۱۶۱.....	۸-۳۰-۶ باور ششم
۱۶۱.....	۸-۳۰-۷ باور هفتم
۱۶۳.....	۹ فصل نهم
۱۶۴.....	۹-۱ کنترل Control
۱۶۴.....	۹-۲ تعریف کنترل
۱۶۷.....	۹-۳ انواع کنترل

۹-۴ ارزیابی چهار روش ۱۶۹

۹-۵ سنجش عملکرد ۱۷۱

۹-۶ انجام اقدامات اصلاحی ۱۷۲

۱۰ فصل دهم ۱۸۳

۱۰-۱. مبانی و مفاهیم فرهنگ سازمانی ۱۸۴

۱۰-۲. مفهوم فرهنگ ۱۸۴

۱۰-۳. مفهوم ارزش فرهنگی و سازمانی ۱۸۶

پیشگفتار:

نگرش فرآیندی به مدیریت بر اساس مجموعه‌ای از فعالیت‌های مرتبط به یکدیگر که بر بنیاد برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، رهبری و کنترل قرار دارد، شکل می‌گیرد.

سازمان‌ها در معنای وسیع کلمه از شالوده‌های اصلی اجتماع کنونی‌اند و مدیریت مهم‌ترین عامل در حیات، رشد و بالندگی یا مرگ سازمان‌ها است. مدیر، روند حرکت از وضع موجود به وضع مطلوب را هدایت می‌کند و در هر لحظه برای ایجاد آینده‌ای بهتر در تکیا پوست. گذشته با تمام اهمیت و آموختن‌هایش و با تمام تأثیری که می‌تواند بر آینده داشته باشد، اتفاق افتاده است و هیچ نیروی بشری نمی‌تواند آن را دیگر به گونه‌ای متفاوت بیافریند؛ ولی آینده در راه است و قسمت مهمی از آن به آنچه امروز می‌گذرد مربوط است برای معلوم کردن سهم خودمان از آینده به عزم همگانی نیاز داریم و عزم همگانی در مجموعه مدیریت هدایت می‌کند، لذا امر مدیریت مهم‌ترین مقوله‌ای است که باید برای رشد و تعالی فرهنگی، اقتصادی و صنعتی و سیاسی جامعه مورد توجه قرار گیرد. این اثر کتاب جامعی است که بر مبنای هر یک از طایفه‌بندی، فرآیند مدیریت را در مجموعه‌ای مرتبط به هم و در ۱۰ فصل برای پژوهشگران و مدیران و دانشجویان مطرح می‌نماید.

این کتاب مجموعه‌ای سودمند و جامع جهت استفاد، مدیران اجرایی در کلیه سطوح و تدریس در دروس «مختلف اصول مدیریت» و «تئوری‌های مدیریت» و «اصول و مبانی مدیریت» در کلیه رشته‌های مدیریت هست.